

Landsbygdsutvecklingsforum Garsås

Närvarande kommunen: Karin Eriksson & Carina Sisell, Mora Kommun Utvecklingsenheten

Närvarande By-representanter: Jan Bengtsson, Karin Rolf, Inger Bengtsson, Jenny Nygårds, Jörgen Höglund, Anneli Bengtsson, Elisabeth Halvarsson, Johny Andersson, Eva Törnqvist och Lennart Molin

- 1) Karin och Carina presenterade sig och berättade om sina bakgrunder och deras uppgifter kring landsbygdsutveckling och projektet "Lokal samverkan i Mora kommun för service på landsbygd". Karin arbetar 10 % i projektet och Carina 50 % under 17 månader från mitten av november 2022, vilket innebär (i huvudsak) jämna veckor.
- 2) En närvarolista sändes runt och det informerades om att anteckningarna kommer läggas upp på kommunens webbsida och om någon, utifrån GDPR, inte vill ha med sitt namn så kunde man säga till.
- 3) Karin och Carina gick igenom det bildspel "Landsbygdsprogrammet 2020 - 2023", som **bifogas** dessa mötesanteckningar. Här presenteras punkterna:
  - Bakgrund
  - Landsbygdsprogrammets mål
  - Syfte
  - Definition av landsbygd och serviceorter
  - Handlingsplan
  - Landsbygdsutvecklingsforum
  - Vad vill vi att förvaltningarna ska göra?
  - Vad vill vi att byarna ska göra?
  - Hur ska forumen genomföras?
  - Olika stöd som finns
  - Frågor?

Man kan läsa mer om Landsbygdsprogrammet, projektet, stöd att söka samt kontaktuppgifter till Karin och Carina här: [Landsbygdsutveckling - Mora kommun](#)

- 4) Efter bildspelet lämnades det fritt för frågeställningar och det som kom upp var följande:
  - **Kommunikation** med bybor i Garsås sker genom två Facebook-grupper: Garsås by Mora och Vi som älskar Garsås. Det finns även ett informationsblad som heter "Budkaveln" som kostar 200 kr/år att prenumerera på.

- Gällande förslag gällande att skapa en **Trygghetspunkt** i Garsås så finns det en del tankar kring. En trygghetspunkt är en säkerhetssamordning som man använder vid större samhällspåverkande händelser.
  - Det handlar om att man behöver skriva avtal med någon förening för en lokal som kan användas för detta: gamla skolan/vandrarhemmet eller bygdegården.
  - Det finns informationsmaterial från kommunen om vad som gäller – tex vad gäller elverk (för mobiltelefoner, värme, spisar etc).
  - De som hjälper till vid ett sådant tillfälle får samma ersättning som deltidsbrandmännen.
  - Det finns en generator har Lindroths att hyra. Man behöver ”bunkra” lite diesel för detta.
  - Man behöver ha ett antal kontaktpersoner.
  - Det finns idag en **hjärtstartare** vid gamla skolan/vandrarhemmet. Utbildning behövs för den.
  - Problemet idag om man skulle vilja använda bystugan för detta är att den inte har fiber och att elskåpet skulle behöva byggas om för att kunna koppla på en generator/ett disilverk.
  - Polisens system Rakel kommer utgå.
  - Man skulle vilja ta del av Mora Vattens planer kring vattnet i Garsås.
  - Vad gäller gamla skolan behöver tryckstegringen fungera.

Avslutningsvis kom man fram till att Garsås är intresserade av att inrätta en trygghetspunkt.

- I vandrarhemmet finns ett **bibliotek**.
- **Bystugan** - här har samkväm en gång per månad med pingis, bastu mm.
- Det finns en **bagarstuga** som man har funderingar på att dra i gång, men det saknas avlopp, vatten och värme. Även kostsamt att få till tillstånd att dra i gång verksamhet där. Vad finns det för möjligheter att få investeringsstöd för att få till den? Finns det skillnad om det är en ideell förning vs en ekonomisk förening?
- Det finns en **hockeyplan** som används vintertid. Man behöver hitta en förvaringsplats för sargen för sommaren då man vill nyttja ytan till tennis till sommartid. Man kan inte ha den inne i omklädningsrummen på badudden.
- Man har önskemål om ett **bygdearkiv** där man kan samla in saker såsom dokument och kartor. Arkivskåp finns i bystugan men är det ”rätt modell” som är brandbeständigt? Ska man ha arkivet i gamla skolan/vandrarhemmet eller bagarstugan då rummet i bygdegården är för litet? Ska arkivet stanna i Garsås eller införlivas i kommunens arkiv? (Något att ta med Anneli Larsson på kommunen?)
- Finns önskemål att ha ett ställe där man kan ha en **INSTA-box** för utlämning av enklare varor med caféhörna tex vid bagarstugan? Hur är det med fiber i Garsås?
- Det finns önskemål om att starta en **caféverksamhet** som blir varaktigt för allmänheten. Vad gäller för självkontroll, vad säger miljö- och hälsa etc? Kommunen sänder info om vad som gäller.
- Det finns önskemål om **servicelägenheter för äldre** i Garsås för äldre som bor i byn. Finns ritningar kring att göra om vandrarhemmet till sådan verksamhet och som lämnats till socialnämnden. Det skulle vara mycket värt för de äldre som bor i Garsås kommer från byn och ett sätt att få loss boende till andra som vill flytta in till Garsås.

- **Skejsnes** – det området ut mot Garsås enligt detaljplanen. Vad är på gång där och vad gäller med LIS (utveckling i strandnära område)? Finns bestämmelser i Nusnäs om detta men inte i Garsås? Det finns höga naturvärden i Garsås som bygger på Leksand. Det finns tex fornlämningar i Skejsnes.
- Man vill i Garsås sälja **tomter** vid Siljan som ett sätt att utveckla byn och det är då 100-meters gräns som gäller.
- **Hastigheten** genom Garsås är för hög – Trafikverkets kameror fungerar inte. Det skulle varit sänkt hastighet och chikaner som genom Hofors. Det fanns ett förslag på väg norr om byn men som togs bort.
- Finns oklarheter kring **vägarna** i byn – gatukontoret ger olika svar.
  - Kommunen måste sköta vägarna och inte lägga det på markägarna.
  - Man vill att det plogas samma dag som snön kommer – hur ska blåljus komma fram om det händer något? Kommunen sköter inte underhållet på ett tillfredsställande sätt.
  - Det fattas speglar i korsningar och häckar som växer och skymmer sikten.
  - Man menar att Mora jordägare äger två vägar; Bygatan och Rågåkersvägen. Vem ska ha ansvaret där?
  - Byvägarna används inte bara av de som bor där utan många besökare passerar genom byn.
- **Bussförbindelserna** för Garsås – inga bussar stannar vid byn på helgerna trots att flera passerar. Det kan vara en stor orsak till att man kan tänka sig att flytta ifrån byn.
  - Vad gäller de dåliga bussförbindelserna så påverkar det vad man kan ta för jobb i Mora. Det slutar med att man säger upp sig i stället då arbetstiderna kräver att man har bil.
  - **Skolbussen** fungerar inte bra – det händer ofta att den åker förbi och glömmet hämta upp barnen i Garsås. Samma sak gäller från Noretskolan till Garsås. Chaufförerna har inte koll. Bussarna är också felmärkta. Ett stort problem med skolbussen är också att den går redan kl. 6,40 från Garsås och barnen kommer väldigt för mycket före skolstart. Enligt skollagen ska de behöva vänta max 30 minuter och det här är långt över det. Busstabellen behöver anpassa mot skolans tider och inte tvärtom.
  - Det har flyttat in flera barnfamiljer i Garsås och det gäller att bussen fungerar.
  - Det finns en markägare som inte vill släppa mark vid busshållplatsen på västsidan vilket gör att flera genar över den marken när man kommer från bussen. Man behöver få till en trottoar.
- Det finns en fin **badplats** nere vid Siljan som används mycket av både bybor och många besökare hittar även hit.
  - Tidigare fanns två toaletter som kommunen stängde pga. arbetsmiljöskäl. Här vill man se att det kan diskuteras fram en lösning för detta. Området ligger i ett vattentäcksområde.
  - Slogbod och toaletterna finns inne i viken.
  - Under Classic Car-week brukar det vara problem med lastbilar och tält nere i badviken.
  - Är det en kommunal badplats?
  - Tidigare fanns en brygga som idrottsföreningen lånade av kommunen via ett avtal som finns.

- Vi hade även en liten diskussion om "ödehus"-inventering. Detta för att hitta om det finns någon som vill sälja eller hyra ut och på så sätt få folk att flytta till byn. Många hus står tomma i Garsås. En sådan undersökning behöver komma från byn för att mottas på ett bra sätt. Kommunen kan hjälpa till med adresser och förslag på brev.

Här har vi samlat länkar för hur man kan anmäla olika delar av det som kommit upp under mötet samt även en del exempel. Det är viktigt att man anmäler och att flera anmäler för då ser man att det är ett problem som flera reagerat på:

- Felanmälan och förbättringsförslag som rör kommunen och kan göras via webbanmälan, appen "Göra Mora bättre" eller ringa, instruktioner för det finner du här:
[Felanmälan och förbättringsförslag - Mora kommun](#)
- För klagomål på någon annans fastighet eller byggnad (som inte tillhör kommunen) kan man anmäla det här:
[Klagomål på fastighet/byggnad - Mora kommun](#)
- För ärenden som gäller polisen finns 2 kategorier: "Jag har råkat ut för något" - anmälan brott eller förlust samt "Jag har hört eller sett något"- tipsa polisen. Anmälan för dessa ärenden finner man här – (titta direkt under den blå listen):
[Start | Polismyndigheten \(polisen.se\)](#)

Inför nästa möte behöver byn samla sig och ta reda på vad man har för punkter, om det finns fler än de som kom upp under mötet och därefter göra en prioritering. Se även bifogat bildspel. Byn vill att kommunen hjälper till med enkät för insamling.

När det är utfört så **återkommer Carina för att boka nytt möte** och presentera punkterna samt prioriteringen och tanken är att göra det under maj.

Carina och ungdomsstrategen Lina kommer fånga upp vad ungdomarna tycker är viktigt i ett separat möte i april-maj. För det önskas **namn på ungdomar** som skulle kunna delta på sådant möte – mejlas till carina.sisell@mora.se

Tack alla som kom och tack för ert engagemang!

Bifogas:

- Bildspel "Landsbygdsprogrammet 2020 - 2023"

Carina Sisell & Karin Eriksson